

Spis treści

Część I PODEJŚCIE DO PACJENTA Z CHOROBAŃ NEREK

Rozdział 1	Budowa nerki w odniesieniu do jej czynności	
I.	Anatomia	3
II.	Histologia	4
Rozdział 2	Ocena budowy nerki: badania radiologiczne i biopsja	
I.	Ocena radiologiczna	15
II.	Biopsja nerki	19
Rozdział 3	Ocena czynnościowa nerek: badania biochemiczne i radioizotopowe	
I.	Badania biochemiczne	23
II.	Badania radioizotopowe	26
Rozdział 4	Ocena kliniczna i laboratoryjna choroby nerek i stanu nawodnienia	
I.	Wywiad i badanie przedmiotowe	29
II.	Badanie moczu	31
III.	Badanie biochemiczne moczu	33
Rozdział 5	Krwimocz	
I.	Badanie	35
II.	Diagnostyka różnicowa	37
Rozdział 6	Białkomocz i zespół nerczycowy	
I.	Patofizjologia	41
II.	Interpretacja białkomoczu	42
III.	Zespół nerczycowy	43
IV.	Diagnostyka	45
V.	Leczenie	45

Część II KŁĘBUSZKOWE I CEWKOWO-ŚRÓDMIAŻSZOWE CHOROBY NEREK ORAZ UKŁADOWE ZAPALENIA NACZYŃ

Rozdział 7	Nefropatia cukrzycowa	
I.	Częstość występowania	51
II.	Przebieg kliniczny i patofizjologia	52
III.	Obraz histopatologiczny	54
IV.	Patogeneza	54

V. Różnicowanie.....	56
VI. Leczenie.....	56

ROZDZIAŁ 8 Kłębuszkowe choroby nerek

I. Obraz kliniczny i diagnostyka laboratoryjna.....	61
II. Kłębuszkowe zapalenie nerek i gwałtownie postępujące kłębuszkowe zapalenie nerek.....	65
III. Zespół nercycowy.....	70

ROZDZIAŁ 9 Zażęcie nerek w przebiegu toczenia rumieniowatego układowego

I. Obraz kliniczny toczniowego zapalenia nerek.....	78
II. Leczenie i rokowanie.....	81

ROZDZIAŁ 10 Zapalenie naczyń ograniczone do nerek

I. Ziarniniakowatość Wegenera.....	83
II. Guzkowe zapalenie tętnic.....	85
III. Mikroskopowe zapalenie naczyń.....	86
IV. Plamica Schönleina-Henocha.....	87

ROZDZIAŁ 11 Zażęcie nerek w przebiegu mikroangiopatii zakrzepowej, twardziny układowej, szpiczaka mnogiego lub amyloidozy

I. Mikroangiopatia zakrzepowa.....	91
II. Postępująca twardzina układowa (scleroderma).....	93
III. Szpiczak mnogi.....	95
IV. Amyloidoz.....	96

ROZDZIAŁ 12 Cewkowo-śródmiąższowe zapalenie nerek

I. Definicja i charakterystyka.....	99
II. Patogeneza.....	100
III. Obraz kliniczny i diagnostyka.....	102
IV. Leczenie ostrego cewkowo-śródmiąższowego zapalenia nerek.....	103
V. Leczenie przewlekłej cewkowo-śródmiąższowej choroby nerek.....	103

ROZDZIAŁ 13 Uwarunkowane genetycznie choroby nerek

I. Autosomalna dominująca wielotorbielowatość nerek (ADPKD).....	107
II. Nabyta torbielowatość nerek.....	110
III. Gąbczastość rdzenia nerki.....	110
IV. Torbielowatość rdzenia.....	111
V. Choroba von Hippa-Lindau.....	111
VI. Stwardnienie guzowe.....	111
VII. Nefropatia w przebiegu niedokrwistości sierpowatokrwinkowej.....	112
VIII. Zespół Alporta.....	112
IX. Choroba cienkiej błony podstawnej występująca rodzinnie.....	112

X. Zespół paznokciowo-rzępkowy	113
--------------------------------------	-----

ROZDZIAŁ 14 Zakażenie ludzkim wirusem niedoboru odporności a powikłania nerkowe

I. Ostra niewydolność nerek u chorego zakażonego wirusem HIV	115
II. Choroby kłębuszków nerkowych związane z zakażeniem wirusem HIV	117
III. Leczenie i rokowanie	117
IV. Dializoterapia u chorych zakażonych wirusem HIV	118

CZĘŚĆ III ZABURZENIA GOSPODARKI WODNO-ELEKTROLITOWEJ I KWASOWO-ZASADOWEJ

ROZDZIAŁ 15 Zaburzenia gospodarki wodnej

I. Prawidłowy bilans wodny	123
II. Zaburzenia równowagi wodnej	125
III. Hiponatremia	125
IV. Hipernatremia	132

ROZDZIAŁ 16 Zaburzenia przemiany potasowej

I. Fizjologia	137
II. Hipokaliemia	139
III. Hiperkaliemia	143

ROZDZIAŁ 17 Zaburzenia równowagi kwasowo-zasadowej

I. Patofizjologia	153
II. Kwasica metaboliczna	155
III. Kwasica oddechowa	162
IV. Zasadowica metaboliczna	164
V. Zasadowica oddechowa	166
VI. Mieszane zaburzenia równowagi kwasowo-zasadowej	167

ROZDZIAŁ 18 Zaburzenia przemiany wapniowej, fosforanowej i magnezowej

I. Zaburzenia homeostazy wapnia	171
II. Fosforany	180
III. Magnez	182

CZĘŚĆ IV CHOROBY UKŁADU MOCZOWEGO I PĘCHERZA

ROZDZIAŁ 19 Kamica moczowa

I. Epidemiologia	187
II. Fizjologia i patofizjologia	188
III. Objawy kliniczne	190
IV. Diagnostyka	191

V. Leczenie	192
ROZDZIAŁ 20 Zakażenia układu moczowego	
I. Epidemiologia	199
II. Czynniki ryzyka	199
III. Patogeneza	200
V. Najważniejsze postacie zakażeń układu moczowego	202

CZĘŚĆ V NADCIŚNIENIE TĘNICZE

ROZDZIAŁ 21 Pacjent z nadciśnieniem tętniczym	
I. Zachorowalność	213
II. Czynniki ryzyka	213
III. Klasyfikacja	214
IV. Czynniki etiologiczne w nadciśnieniu samoistnym	216
V. Objawy kliniczne nadciśnienia tętniczego	218
VI. Pytania, na które należy odpowiedzieć, u każdego pacjenta z nadciśnieniem tętniczym	218
VII. Rutynowe badania laboratoryjne	220
VIII. Badania specjalistyczne	220

ROZDZIAŁ 22 Wtórne postaci nadciśnienia tętniczego	
I. Choroby tkanki śródmiąższowej nerek	224
II. Nadciśnienie naczyniowo-nerkowe	224
III. Guz chromochłonny	230
IV. Pierwotny hiperaldosteronizm	232
V. Inne przyczyny wtórnego nadciśnienia	236

ROZDZIAŁ 23 Nadciśnienie tętnicze oraz choroby nerek w okresie ciąży	
I. Problemy nerkowe w okresie ciąży	237
II. Zaburzenia regulacji ciśnienia tętniczego w okresie ciąży	240

CZĘŚĆ VI STOSOWANIE LEKÓW W NADCIŚNIENIU TĘNICZYM I CHOROBAH NEREK

ROZDZIAŁ 24 Diuretyki	
I. Grupy leków moczopędnych	247
II. Oporność na diuretyki	254

ROZDZIAŁ 25 Beta-blokery, alfa-blokery i sympatolityki	
I. β -blokery	257
II. α -blokery	262
III. Agoniści receptorów α	264

ROZDZIAŁ 26	Inhibitory enzymu konwertującego angiotensynę, blokery receptora dla angiotensyny II oraz antagoniści mineralokortykosteroidów	
I.	Układ renina-angiotensyna-aldosteron	267
II.	Inhibitory konwertazy	269
III.	Blokery receptora dla angiotensyny II	277
IV.	Peptydy natriuretyczne	277
V.	Antagoniści receptora mineralokortykosteroidowego	279
VI.	Inhibitory reniny	280
ROZDZIAŁ 27	Blokery kanałów wapniowych i inne leki rozszerzające naczynia	
I.	Blokery kanałów wapniowych	281
II.	Inne leki rozszerzające naczynia krwionośne	287
ROZDZIAŁ 28	Stany nagłe, nadciśnienie zagrażające życiu i oporne na leczenie	
I.	Definicje	289
II.	Stany nagłe i zagrażające życiu w nadciśnieniu tętniczym	290
ROZDZIAŁ 29	Stosowanie leków w niewydolności nerek	
I.	Biodostępność i wchłanianie leków	299
II.	Dystrybucja leków	300
III.	Eliminacja	301
IV.	Przepisywanie leków chorym na przewlekłą niewydolność nerek	301
V.	Leki a hemodializa	302
VI.	Dawkowanie leków podczas ciągłego leczenia nerkozastępczego	302
VII.	Leki a dializa otrzewnowa	315
VII.	Szczegółowe dane dotyczące dawkowania leków w niewydolności nerek	316
Część VII	NIEWYDOLNOŚĆ NEREK: ROZPOZNANIE I POSTĘPOWANIE	
ROZDZIAŁ 30	Ostra niewydolność nerek	
I.	Klasyfikacja ostrej niewydolności nerek	320
II.	Diagnostyka ostrej niewydolności nerek	329
III.	Postępowanie	330
IV.	Rokowanie	331
ROZDZIAŁ 31	Przewlekła niewydolność nerek	
I.	Patofizjologia	334
II.	Kliniczne wskaźniki przyspieszonej progresji do schyłkowej niewydolności nerek ..	334
III.	Zapadalność i chorobowość na przewlekłe choroby nerek	334
IV.	Okresy przewlekłej choroby nerek a choroby układu sercowo-naczyniowego	335
V.	Zespół mocznicowy	336
VI.	Zaburzenia metaboliczne i elektrolitowe w przebiegu przewlekłej niewydolności nerek	336

VII.	Choroby układu sercowo-naczyniowego w schyłkowym okresie niewydolności nerek	338
VIII.	Zaburzenia układu nerwowo-mięśniowego	339
IX.	Zaburzenia układu krwiotwórczego	340
X.	Zaburzenia żołądkowo-jelitowe	340
XI.	Problemy dermatologiczne	340
XII.	Rozpoznanie przewlekłej niewydolności nerek	341
XIII.	Zapobieganie progresji choroby nerek	341
XIV.	Leczenie powikłań przewlekłej niewydolności nerek	341
ROZDZIAŁ 32	Zapobieganie progresji przewlekłej niewydolności nerek oraz powikłaniom ze strony układu sercowo-naczyniowego	
I.	Mechanizmy progresji przewlekłej niewydolności nerek	345
II.	Czynniki ryzyka uczestniczące w progresji przewlekłej choroby nerek	346
III.	Zapobieganie progresji przewlekłej choroby nerek	347
IV.	Zapobieganie chorobom układu sercowo-naczyniowego w przebiegu przewlekłych chorób nerek	349
V.	Przygotowanie do terapii nerkozastępczej	352
ROZDZIAŁ 33	Hemodializa i ciągłe terapie nerkozastępcze	
I.	Wskazania do hemodializy	353
II.	Dostęp naczyniowy	354
III.	Hemodializa: Postępowanie	357
IV.	Cele dializoterapii	359
V.	Powikłania hemodializy	360
ROZDZIAŁ 34	Dializa otrzewnowa	
I.	Wprowadzenie	369
II.	Zasady usuwania płynu i substancji rozpuszczalnych z organizmu chorego	370
III.	Wskazania do dializy otrzewnowej	371
IV.	Aspekty techniczne dializy otrzewnowej	372
V.	Powikłania dializy otrzewnowej	373
ROZDZIAŁ 35	Przeszczepianie nerek	
I.	Odpowiedź immunologiczna	377
II.	Ocena biorcy	378
III.	Ocena dawcy	378
IV.	Leki immunosupresyjne	379
V.	Zabieg operacyjny	383
VI.	Wczesny okres pooperacyjny	383
VII.	Nieprawidłowa czynność wydalnicza nerki przeszczepionej	383
VIII.	Powikłania odległe po transplantacji	388

Rozdział 36	Niedokrwistość w przewlekłej niewydolności nerek	
I.	Definicja	391
II.	Rozpoznanie	391
III.	Monitorowanie stężenia żelaza	394
IV.	Wskazówki dotyczące leczenia	394
Rozdział 37	Żywność w niewydolności nerek	
I.	Ogólne zalecenia dietetyczne	397
II.	Zalecenia szczegółowe	406
III.	Podsumowanie	412
Indeks		415